

1

A Budapest Környéki Törvényszék a Tóthné dr. Pintér Matild ügyvéd (1253. Budapest, Pf. 83.) által képviselt [REDACTED] **felperesnek** – a [REDACTED] Ügyvédi Iroda (ügyintéző dr. [REDACTED] ügyvéd [REDACTED] által képviselt **Kereskedelmi és Hitelbank Zrt.** (1095 Budapest, Lechner Ödön fasor 9.) **I. rendű alperes** és a Lutter Ügyvédi Iroda (kijelölt ügyintéző: dr. [REDACTED] ügyvéd, [REDACTED] [REDACTED]) által képviselt **Lombard Zala Zrt.** (8360 Keszthely, Pethő utca 6.) **II. rendű alperes** ellen **érvénytelen szerződés jogkövetkezményeinek megállapítása** iránt indított perében meghozta az alábbi

R É S Z Í T É L E T E T

A bíróság kötelezi a II. rendű alperest, hogy tizenöt napon belül adja ki a felperes részére a [REDACTED] forgalmi rendszámú [REDACTED] személygépkocsi törzskönyvét.

Az I. rendű alperest ennek tűrésére kötelezi.

A bíróság kötelezi a II. r. alperest, hogy fizessen meg a felperes részére tizenöt napon belül [REDACTED] forint perköltséget.

A részítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül fellebbezésnek van helye, melyet a Budapest Környéki Törvényszéken elektronikus úton kell előterjeszteni a Fővárosi Ítéltáblához címezve. A bíróság tájékoztatja a feleket, hogy a jogi képviselet az Ítéltábla előtti eljárásban kötelező az ítélet, valamint az ügy érdemében hozott végzések elleni fellebbezést előterjesztő fél számára. A jogi képviselő közreműködés nélkül eljáró fél fellebbezése hatálytalan, a bíróság a fellebbezést hivatalból elutasítja.

A másodfokú bíróság a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálja el, ha a fellebbezés csak perköltség viselésére vagy összegére, illetve a meg nem fizetett illeték vagy az állam által előlegezett költség megfizetésére vonatkozik, a teljesítési határidővel kapcsolatos, csak az ítélet indokolása ellen irányul vagy a felek ezt kérték.

A fellebbező fél azonban a fenti esetekben is kérheti a fellebbezésében a tárgyalás tartását.

Indokolás

- [1] A felperes és az I. r. alperes jogelődje, a K&H Pannonlízingszolgáltató Holding Zrt. 2006. november 30. napján gépjármű vásárlási kölcsönszerződést kötöttek, melynek célja az volt, hogy a felperes az Autó Danubia Kft. (1118. Budapest, Budaörsi út 62.) autókereskedésben megvásárolja a [REDACTED] típusú 2006. gyártású idejű személygépjárművet bruttó

3.869.000,- Forint vételár ellenében.

- [2] A felperes a gépjárműhöz saját erőként 458.260,- forintot bocsátott rendelkezésre, így a vételár és a saját erő különbözetét jelentő 3.410.740,- Forint kölcsön feltételeinél feltüntetésre került, hogy annak összege és devizaneme 19.601,95 CHF. A deviza elfogadáskori árfolyama 174,00 HUF/CHF, a kamat mértéke évi 7,71 %, a referencia kamatláb mértéke az elfogadás időpontjában 3 hónapos CHF LIBOR , 1.620 %, a törlesztőrészletek száma, összege 1 – 120 hónapig 40.883,- forint és az 234,96 CHF-nak felel meg. A szerződésen feltüntetésre került, hogy a 3.410.740,- Forint kölcsön összege 2006. december 19. napján a folyósítás időpontjakor 21.860,92 ,- CHF volt. Rögzítésre került, hogy a törlesztő részletek összege az ÁSZF 9. pontja szerint változhat. A megfizetés forintban történik, esedékessége a mellékelt törlesztési ütemezés szerint. A kölcsön végső lejáratának időpontjaként a Felek 2016. december 01. napját jelölték meg. A teljes hiteldíjmutató 8,60 %-ban lett meghatározva.
- [3] A kölcsönszerződés Biztosíték, vételi jog alapítása megnevezésű 5. pontja szerint:
- 5.1. A felek jelen szerződés aláírásával megállapodnak abban, hogy a kölcsönszerződésből eredő mindenkor fizetési kötelezettsége teljesítésének biztosítására az ügyfél vételi jogot alapít a kölcsönnyújtó részére, a jelen szerződés 1. pontjában meghatározott gépjárművön, amelynek alapján a kölcsönnyújtó az alábbi feltételek bekövetkezése esetén a gépjárművet az ügyfélhez intézett egyoldalú nyilatkozatával megvásárolhatja.
- 5.2. A vételi jog jelen szerződés aláírásának napjától számított ötödik naptári év azonos napjáig gyakorolható, kizárólag abban az esetben, ha a kölcsönnyújtó a kölcsönszerződést felmondja, és erről az ügyfél felé a felmondás időpontjában fennálló lejárt követelése összegének megjelölésével írásban nyilatkozik. A kölcsönnyújtó nyilatkozatát tértivevényes ajánlott levélben, vagy meghatalmazottja útján közvetlenül kézbesíti az ügyfél számára, az ügyfél utolsó ismert címére. Abban az esetben, ha az ügyfél a küldeményt bármely okból nem veszi át, azt a tértivevény kölcsönnyújtóhoz történt visszaérkezésének időpontjában a felek kézbesítettnek tekintik.
- 5.3. A gépjármű tulajdonjoga a vételi jog gyakorlására vonatkozó nyilatkozat ügyfél részére történt kézbesítésével száll át a kölcsönnyújtóra. A kölcsönnyújtó ettől az időponttól jogosult a gépjármű nála letétbe helyezett törzskönyvével tulajdonosként rendelkezni és intézkedni a tulajdonjog változás gépjármű nyilvántartásban történő átvezetése iránt. Amennyiben az opciós jog érvényesítésére nem kerül sor, a kölcsönnyújtó a gépjármű törzskönyvét a kölcsönszerződés rendelkezéseivel összhangban visszaszolgáltatja az ügyfél részére.
- 5.9. A felek megállapítják, hogy a gépjármű törzskönyve a kölcsönszerződés rendelkezésinél fogva a kölcsönnyújtó birtokában van, azt a kölcsönnyújtó az ügyfél részére a kölcsönszerződés rendelkezésével összhangban szolgáltatja vissza.
- 5.10. A vételi jogot alapító megállapodás a kölcsönszerződés aláírásának napján lép hatályba és a vételi jog gyakorlását követően, illetőleg akkor szűnik meg, amikor az ügyfél kölcsönszerződésből eredő, kölcsönnyújtóval szemben fennálló valamennyi követelése maradéktalanul megtérül. Abban az esetben, ha a kölcsönszerződés futamideje az aláírásától számított öt évet meghaladja, az ügyfél vállalja, hogy a kölcsönnyújtónak a futamidő 5 évének lejártát megelőzően tett felhívására, a felhívásban megjelölt határidőig a kölcsönnyújtóval a kölcsönszerződés futamidejéből még hátralévő időtartamra újabb opciós szerződést köt. Az opciós szerződés ismételt megkötésére irányuló kötelezettség teljesítésének elmulasztása a kölcsönszerződés azonnali hatállyal történő felmondásához vezethet.

- [4] A felek 2011. szeptember 14-én Vételi jogot alapító szerződést írtak alá. Ennek 1. pontja szerint a felek jelen szerződés aláírásával, megállapodnak abban, hogy a kölcsönszerződésből eredő mindenkori fizetési kötelezettsége teljesítése biztosítására az ügyfél vételi jogot alapít a kölcsönnyújtó részre, a jelen szerződés 1. pontjában meghatározott gépjárművön, melynek alapján a kölcsönnyújtó az alábbi feltételek bekövetkezése esetén a gépjárművet az ügyfélhez intézett egyoldalú nyilatkozatával megvásárolhatja.
2. pont: A vételi jog jelen szerződés aláírásának napjától számított ötödik naptári év azonos napjáig gyakorolható, kizárólag abban az esetben, ha a kölcsönnyújtó a kölcsönszerződést felmondja, és erről az ügyfél felé a felmondás időpontjában fennálló lejárt követelése összegének megjelölésével írásban nyilatkozik. A kölcsönnyújtó nyilatkozatát tértivevényes ajánlott levélben, vagy meghatalmazottja útján közvetlenül kézbesíti az ügyfél számára, az ügyfél utolsó ismert címére. Abban az esetben, ha az ügyfél a küldeményt vármely okból nem veszi át, azt a tértivevény kölcsönnyújtóhoz történt visszaérkezésének időpontjában a felek kézbesítettnek tekintik.
3. pont: 3. A gépjármű tulajdonjoga a vételi jog gyakorlására vonatkozó nyilatkozat ügyfél részére történt kézbesítésével száll át a kölcsönnyújtóra. A kölcsönnyújtó ettől az időponttól jogosult a gépjármű nála letétbe helyezett törzskönyvével tulajdonosként rendelkezni és intézkedni a tulajdonjog változás gépjármű nyilvántartásban történő átvezetése iránt. Amennyiben az opciós jog érvényesítésére nem kerül sor, a kölcsönnyújtó a gépjármű törzskönyvét a kölcsönszerződés rendelkezéseivel összhangban visszaszolgáltatja az ügyfél részére.
- [5] Mivel a felperes a fizetési kötelezettségének nem tett eleget, így az I. rendű alperes 2016. június 17. napján a szerződést felmondta, és egyúttal tájékoztatta a felperesi adóst, hogy a felmondás időpontjakor 1.715.408,- Forint lejárt tőke-, és egyéb járuléktartozása áll fenn. A felperes a felmondó levelet 2016. június 23. napján átvette.
- [6] A bíróság a 2020. december 7-én meghozott 15.G.40.098/2019/61. sz. alatti rész- közbenső ítéletében megállapította, hogy az I. rendű alperes jogelődje, a K&H Pannonlízing Pénzügyi Szolgáltató Holding Zrt. kölcsönnyújtó és a felperes mint adós között 2006. november 30. napján gépjármű megvásárlására létrejött kölcsönszerződés részét képező 2006. január 01. napjától hatályos Általános Szerződési Feltételek – Gépjármű vásárlási kölcsönhöz 8.2. pontjának alábbi rendelkezése: „az árfolyamváltozás kockázatát az ügyfél köteles viselni” - tisztességtelen, emiatt semmis. A bíróság a II. rendű alperest a fentiek túrésére kötelezte. A bíróság a felperesnek a szerződés létre nem jöttére, valamint a szerződés érvénytelenségének megállapítására irányuló fentieket meghaladó kereseti kérelmét elutasítja.
- [7] A Fővárosi Ítéltábla a 2021. július 1-jén meghozott Fővárosi Ítéltábla 6.Pf.20.216/2021/12. sz. rész-közbenső ítéletében az elsőfokú bíróság rész-közbenső ítéletének nem fellebbezett rendelkezéseit nem érintette, az indokolása fellebbezett részét megváltoztatta, és az elsőfokú rész-közbenső ítélet indokolásából mellőzte azt, hogy: „Egyebekben a bíróság osztotta az I. rendű alperes által e körben előadott jogi érvelését, miszerint a II. rendű alperes nem csupán a követelés tekintetében jogutóda az engedményezőnek, hanem magának az engedményezőnek, mint hitelezőnek is, hiszen a Ptk. 329. §-a értelmében az engedményezés olyan jogutódlás, amellyel az engedményes ugyanazt a jogot szerzi meg, amely az engedményezőt megillette. Mindezek alapján jogosult a II. rendű alperes vitatni a felperes által kért jogkövetkezmény alkalmazását, de mint ahogy a fentiekben is rögzítette a bíróság erre vonatkozóan viszontkereseti kérelmet nem kell

előterjeszteni.”.

- [8] Az alperes az opciós szerződés aláírásától számított 5 év elteltével nem hívta fel a felperest arra, hogy engedjen újabb opciót.
- [9] Az I. rendű alperes a követelését 2017. október 04. napján engedményezte a II. rendű alperes, Lombard Zala Pénzügyi Szolgáltató részére.
- [10] A gépjármű törzskönyve a II. r. alperes birtokában van.
- [11] **A felperes kérte** a II. r. alperest a törzskönyv kiadására kötelezni. Hivatkozott arra, hogy a szerződés megkötése idején hatályos Ptk. 374. § (2) bekezdése szerint a visszavásárlási jogot legfeljebb öt évre lehet kikötni, az ezzel ellentétes megállapodás semmis. Az irányadó kógens, öt évre vonatkozó szabályozás a biztosítéki célú vételi jog esetén sem léphető át. Az opciós megállapodás lehetséges maximum határideje lejárt. Hivatkozott továbbá a Legfelsőbb Bíróság Pfv. IX. 21.323/2010/6. számú ítéletére, amely kimondja, hogy „A Ptk. 375. § (4) bekezdés alapján a vételi jog esetében is irányadó a Ptk. 374. § (2) bekezdése értelmében vételi jogot legfeljebb 5 évre lehet kikötni, az ezzel ellentétes megállapodás pedig semmis. A Ptk. 200. § (2) bekezdése szerint: „Semmis az a szerződés, amely jogszabályba ütközik, vagy amelyet jogszabály megkerülésével kötöttek.”
- [12] Mivel a törvényben megjelölt határidő lejárt, így a szerződéstől függetlenül sem tartható fenn vételi jog kikötés öt év után. Az ilyen opciós megállapodás még akkor sem érvényes, ha öt év után újabb opciós megállapodással megerősítik a felek. Az ilyen kikötés a Ptk. 200. § (2), 209.§ (1) és a 209/A.§ (2) bekezdése alapján tisztességtelen, érvénytelen és a jogszabályok megkerülése miatt is semmis.
- [13] Az opciós jog 5 éve 2011. november 30. napján lejárt, így e nap végén meg kellett volna kapnia a törzskönyvet, de ez nem történt meg. Ennél fogva az alperes a Ptk. 193. § (1) bekezdése szerint jogalap nélkül birtokolja a törzskönyvet.
- [14] **A II. rendű alperes** a felperes törzskönyv kiadása iránti kérelmét elutasítani kérte, mivel a törzskönyv a kölcsönszerződés egyik biztosítéka. Az érvénytelen szerződés jogkövetkezményeként a II. rendű alperesnek van érvényessé nyilvánítás iránti kérelme, melynek alapján a szerződés érvényessé nyilvánítható, ezáltal a szerződéses biztosíték továbbra is jogszerűen lehet II. rendű alperes birtokában. Álláspontja szerint a törzskönyv kiadásának kérdésében az eljárás végén szükséges dönteni. Amennyiben a bíróság a peres eljárás befejezése előtt kiadni rendelné a törzskönyvet, azzal a kölcsönszerződés egyik biztosítékát vonná el, mely idő előtti és az egységes elbírálás elvét is sértené. Amennyiben a bíróság ennek ellenére a törzskönyv kiadását rendelné el, kérte a gépjármű-nyilvántartás megkeresését a gépkocsira elidegenítési- és terhelési tilalom bejegyzése iránt.

A felperes törzskönyv kiadása iránti keresete alapos.

- [15] Az 1959. évi IV. törvény (rPtk.) 375. § (1) bekezdése szerint, ha a tulajdonos másnak vételi jogot (opció) enged, a jogosult a dolgot egyoldalú nyilatkozattal megvásárolhatja. A vételi jogra vonatkozó megállapodást – a dolog és a vételár megjelölésével – írásba kell foglalni. A (2) bekezdés szerint a határozatlan időre kikötött vételi jog hat hónap elteltével megszűnik; az

ezzel ellentétes megállapodás semmis.

A (4) bekezdés szerint egyebekben a vételi jogra a visszavásárlási jog szabályait kell alkalmazni.

A rPtk. 374. § (1) Az eladott dolog visszavásárlásának jogát az adásvételi szerződéssel egyidejűleg írásba kell foglalni. A visszavásárlás az eladónak a vevőhöz intézett nyilatkozatával jön létre.

A (2) bekezdés szerint a visszavásárlási jogot legfeljebb öt évre lehet kikötni; az ezzel ellentétes megállapodás semmis.

- [16] A bíróság megállapította, hogy mind a kölcsönszerződésnek a vételi jog alapítására vonatkozó 5.10 pontja, mind a 2011. szeptember 14-én megkötött, ismételten vételi jogot alapító szerződés a rPtk. kógens rendelkezéseinek a megkerülését célozza, ezért érvénytelen. (Izd BH2017.13. 24. pont)
- [17] Annak nincs akadálya, hogy atipikus biztosítékként a felek kikössék a törzskönyv birtoklásának jogát mindaddig, amíg a kölcsönbevevő a kölcsönszerződésből eredő fizetési kötelezettségeit nem teljesíti maradéktalanul, azonban a perbeli esetben a felek nem ilyen tartalmú megállapodást kötöttek. Az kölcsönszerződés 5.10 pontja értelmében a vételi jogot alapító megállapodás a vételi jog gyakorlását követően, illetőleg akkor szűnik meg, amikor az ügyfél kölcsönszerződésből eredő, kölcsönnyújtóval szemben fennálló valamennyi követelése maradéktalanul megtérül (5.10 pont). Ekkor köteles a kölcsönnyújtó a birtokában lévő törzskönyvet - a kölcsönszerződés rendelkezéseivel összhangban - az ügyfél részére visszaadni (5.9 pont). A vételi jogot alapító szerződés 3. pontja szerint a gépjármű tulajdonjoga a vételi jog gyakorlására vonatkozó nyilatkozat ügyfél részére történt kézbesítésével száll át a kölcsönnyújtóra, és a kölcsönnyújtó ettől az időponttól jogosult a gépjármű nála letétbe helyezett törzskönyvével tulajdonosként rendelkezni. Amennyiben az opciós jog érvényesítésére nem kerül sor, a kölcsönnyújtó a gépjármű törzskönyvét a kölcsönszerződés rendelkezéseivel összhangban visszaszolgáltatja az ügyfél részére.
- [18] A fentiekből nem vonható le az a következtetés, hogy akkor is jogosult az alperes magánál tartani a törzskönyvet, ha az e jogosultságok alapjául szolgáló opciós joga megszűnt.
- [19] Mindebből csak az a következtetés vonható le, hogy a törzskönyv birtoklása a vételi joghoz, annak gyakorlásához kötődött, és nem egy különálló, atipikus biztosítéka volt a kölcsönszerződésből eredő fizetési kötelezettségnek. A szerződések megfogalmazásából következően csak az opció kikényszeríthetősége érdekében került a törzskönyv a hitelező alperes birtokába. Az adott kikötés szoros kapcsolatban áll az opciós jog biztosításával, másrészt megfogalmazását illetően is járulékos jellegű, azaz jogi sorsa osztja az elsődleges biztosítékok sorsát. E biztosítékok pedig megszűntek az opciós jog gyakorlására nyitva álló határidő leteltére tekintettel. Ezen túl pedig csak a hitelező kölcsönbevevő felé fennálló kötelezettségeként került megfogalmazásra a törzskönyv kiadása abban az időpontban, amikor a szerződésből fakadó valamennyi adósi kötelezettség teljesítésére sor került.
- [20] A törzskönyv kiadása esetére a II. r. alperes kérelme a gépkocsira elidegenítési- és terhelési tilalom bejegyzésére irányult a gépjármű-nyilvántartásba. Ennek jogszabályi alapját azonban megjelölni nem tudta, a felek között az elidegenítési- és terhelési tilalom kikötésre nem került, sem a törzskönyv birtokban tartásának idejére, sem a vételi jog fennállásának idejére, sem pedig egyéb más esetre vonatkozóan sem. Megfelelő jogalap hiányában a II. r. alperes kérelme nem volt teljesíthető.
- [21] A felperes ekként tehát a törzskönyv kiadása, mint önállóan elbírálható kereset tekintetében pernyertes lett, így a bíróság a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a pervesztes II. r. alperest a felperes – a lerótt 36.000,-ft eljárási illetékből és a 32/2003 (VII. 22.) IM rendelet 3. §-a alapján megállapított ügyvédi munkadíjból álló – perköltsége megfizetésére.

[22] Az ítélet ellen a rPp. 233. §-a alapján fellebbezésnek van helye.

Budapest, 2023. november 28.

**Hargitainé dr. Iharos Ágnes s.k.
bíró**